

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

VŨ THỊ THU TRANG

**TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC
ĐỐI VỚI HOẠT ĐỘNG BẢO LÃNH CỦA CÁC
NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI TRÊN ĐỊA BÀN
TỈNH HƯNG YÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Chuyên ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

VŨ THỊ THU TRANG

**TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC
ĐỐI VỚI HOẠT ĐỘNG BẢO LÃNH CỦA CÁC
NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI TRÊN ĐỊA BÀN
TỈNH HƯNG YÊN**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. NGUYỄN NGỌC SƠN

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan:

- (i) Luận văn này là công trình nghiên cứu của riêng tôi
- (ii) Các kết quả và số liệu nêu trong luận văn là trung thực chưa được ai công bố trong bất kỳ một công trình nghiên cứu nào khác.
- (iii) Tôi xin chịu trách nhiệm về kết quả nghiên cứu của mình.

Học viên

Vũ Thị Thu Trang

LỜI CẢM ƠN

Trước tiên, tôi xin được gửi lời cảm ơn đến tất cả quý thầy cô đã giảng dạy trong chương trình Cao học ngành Quản lý kinh tế tại Đại học kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên, những người đã truyền đạt cho tôi những kiến thức hữu ích làm cơ sở để tôi thực hiện tốt luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn PGS.TS. Nguyễn Ngọc Sơn đã tận tình hướng dẫn tôi trong thời gian thực hiện luận văn. Những gì thầy đã hướng dẫn, chỉ bảo đã cho tôi rất nhiều kinh nghiệm quý báu trong thời gian thực hiện đề tài.

Tôi xin chân thành cảm ơn các thầy cô trong hội đồng chấm luận văn đã cho tôi những đóng góp quý báu để hoàn chỉnh luận văn này.

Tôi cũng xin gửi lời cảm ơn chân thành đến Ban lãnh đạo cũng như các cán bộ công chức Ngân hàng Nhà nước Chi nhánh tỉnh Hưng Yên; các NHTM trên địa bàn tỉnh Hưng Yên đã tận tình giúp đỡ, hướng dẫn tôi trong quá trình thu thập dữ liệu và thông tin cho luận văn này.

Sau cùng tôi xin gửi lời biết ơn sâu sắc đến gia đình đã luôn tạo điều kiện tốt nhất cho tôi trong suốt quá trình học cũng như thực hiện luận văn.

Thái Nguyên, ngày 25 tháng 5 năm 2016

Học viên

Vũ Thị Thu Trang

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC HÌNH VẼ, SƠ ĐỒ, BẢNG BIỂU.....	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Đóng góp mới của luận văn	3
5. Kết cấu luận văn.....	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC CỦA NGÂN HÀNG NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI HOẠT ĐỘNG BẢO LÃNH TẠI CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI	5
1.1. Khái quát về quản lý nhà nước đối với hoạt động của các NHTM	5
1.1.1. Khái niệm về Quản lý nhà nước	5
1.1.2. Cơ sở lý luận về quản lý nhà nước đối với các NHTM.....	7
1.1.3. Vai trò của quản lý nhà nước đối với hoạt động của các NHTM.....	13
1.2. Hoạt động bảo lãnh của các NHTM.....	15
1.2.1. Khái niệm về bảo lãnh ngân hàng.....	15
1.2.2. Đặc điểm của bảo lãnh ngân hàng	16
1.2.3. Vai trò của bảo lãnh đối với NHTM.....	17
1.2.4. Các quy trình, quy định về bảo lãnh trong ngân hàng.....	18
1.3. Quản lý nhà nước của NHNN cấp tỉnh đối với hoạt động bảo lãnh tại NHTM.....	19
1.3.1. Nhiệm vụ, chức năng quản lý nhà nước của NHNN Chi nhánh tỉnh đối với hoạt động của các NHTM trên địa bàn tỉnh	19
1.3.2. Nội dung quản lý nhà nước của NHNN Chi nhánh tỉnh đối với hoạt động của các NHTM trên địa bàn tỉnh.....	20
1.3.3. Quy trình thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà nước đối với hoạt động bảo lãnh tại các NHTM trên địa bàn tỉnh	26
1.3.4. Công cụ thực hiện.....	28

1.4. Kinh nghiệm về quản lý nhà nước đối với hoạt động bảo lãnh tại các NHTM	30
1.4.1. Kinh nghiệm quốc tế.....	30
1.4.2. Kinh nghiệm trong nước.....	34
1.4.3. Bài học kinh nghiệm.....	36
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	38
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	38
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	38
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin.....	38
2.2.2. Phương pháp phân tích đánh giá thông tin	38
2.2.3. Phương pháp nghiên cứu định tính.....	38
2.2.4. Phương pháp so sánh	38
2.2.5. Phương pháp chuyên gia.....	39
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu	39
Chương 3. THỰC TRẠNG VỀ QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI HOẠT ĐỘNG BẢO LÃNH TẠI CÁC NHTM TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH HƯNG YÊN	43
3.1. Khái quát về NHTM và hoạt động bảo lãnh của NHTM trên địa bàn tỉnh Hưng Yên.....	43
3.1.1. Quá trình hình thành và phát triển của NHTM trên địa bàn tỉnh Hưng Yên	43
3.1.2. Thực trạng về hoạt động bảo lãnh tại các NHTM trên địa bàn tỉnh	50
3.2. Quản lý nhà nước trong hoạt động bảo lãnh tại các NHTM trên địa bàn tỉnh.....	66
3.2.1. Mô hình NHNN Chi nhánh tỉnh Hưng Yên.....	66
3.2.2. Chức năng, nhiệm vụ quản lý nhà nước của NHNN Chi nhánh tỉnh Hưng Yên đối với hoạt động bảo lãnh của các NHTM trên địa bàn tỉnh.....	67
3.2.3. Thực trạng quản lý nhà nước trong hoạt động bảo lãnh tại các NHTM trên địa bàn tỉnh	68
3.3. Đánh giá chung về quản lý nhà nước trong hoạt động bảo lãnh tại các NHTM trên địa bàn tỉnh Hưng Yên	76
3.3.1. Kết quả đạt được.....	76
3.3.2. Hạn chế và nguyên nhân.....	78

Chương 4. GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ NHNN TRONG HOẠT ĐỘNG BẢO LÃNH TẠI CÁC NHTM TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH HƯNG YÊN	86
4.1. Định hướng tăng cường quản lý NHNN trong hoạt động của các NHTM nói chung và hoạt động bảo lãnh nói riêng	86
4.1.1. Định hướng quản lý NHNN trong hoạt động của các NHTM	86
4.1.2. Định hướng quản lý NHNN trong hoạt động bảo lãnh của các NHTM trên địa bàn tỉnh	92
4.2. Giải pháp nâng cao năng lực quản lý nhà nước đối với hoạt động bảo lãnh của các NHTM trên địa bàn tỉnh	96
4.2.1. Đổi mới hình thức, quy trình, nội dung trong việc thực hiện chức năng quản lý nhà nước	96
4.2.2. Nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ công chức tại Chi nhánh	97
4.2.3. Giám sát chặt chẽ việc thực hiện các quy định, kiến nghị của NHNN đối với các NHTM trên địa bàn tỉnh.....	99
4.2.4. NHNN cần định hướng để phát triển nghiệp vụ bảo lãnh cũng như có các quy định cụ thể hơn về các chính sách tài khóa	99
4.2.5. Một số giải pháp khác	100
4.3. Kiến nghị.....	101
4.3.1. Kiến nghị với Nhà nước và Ngân hàng Nhà nước Việt Nam.....	101
4.3.2. Kiến nghị với NHTM trên địa bàn tỉnh	104
4.3.3. Kiến nghị với các doanh nghiệp	105
KẾT LUẬN	106
DANH MỤC CÁC TÀI LIỆU THAM KHẢO	107

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

NHNN	Ngân hàng nhà nước
NHTM	Ngân hàng thương mại
NHTMCP	Ngân hàng thương mại cổ phần
QLNN	Quản lý nhà nước
TCTD	Tổ chức tín dụng
TMCP	Thương mại cổ phần
TSBĐ	Tài sản bảo đảm
TSC	Trụ sở chính
TTTM	Thanh toán thương mại
Vietcombank	Ngân hàng TMCP Ngoại thương Việt Nam
Vietinbank	Ngân hàng TMCP Công thương Việt Nam

DANH MỤC CÁC HÌNH VẼ, SƠ ĐỒ, BẢNG BIỂU

Bảng biểu:

Bảng 3.1:	Các hoạt động kinh doanh cơ bản của NHTM giai đoạn 2010-2014	49
Bảng 3.2:	Cơ cấu kỳ hạn cho vay của NHTM giai đoạn 2010 - 2014	49
Bảng 3.3:	Doanh số bảo lãnh của các NHTM trên địa bàn tỉnh năm 2010 - 2014	64
Bảng 3.4:	Thu phí từ hoạt động bảo lãnh của các NHTM trên địa bàn tỉnh	65

Sơ đồ:

Sơ đồ 1.1.	Mô hình tổ chức quản lý thanh tra, giám sát Ngân hàng.....	29
Sơ đồ 3.1:	Mạng lưới tổ chức ngành ngân hàng tỉnh Hưng Yên đến cuối năm 2014	46
Sơ đồ 3.2:	Mô hình tổ chức của Ngân hàng TMCP Công Thương Việt Nam	51
Sơ đồ 3.3:	Mô hình tổ chức của Ngân hàng TMCP Ngoại Thương Việt Nam	54
Sơ đồ 3.4:	Quy trình cấp bảo lãnh xử lý tại Chi nhánh Vietinbank.....	56

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Cùng với tiến trình đổi mới kinh tế, hoạt động ngân hàng ngày càng phát triển đã hình thành một hệ thống Ngân hàng hai cấp: Ngân hàng Nhà nước và hệ thống các Ngân hàng thương mại.

NHTM với vai trò trực tiếp kinh doanh tiền tệ, tín dụng và các dịch vụ ngân hàng theo cơ chế thị trường phát triển ngày càng sôi động và có nhiều đóng góp rất quan trọng trong nền kinh tế. Hiện nay, trước sự suy thoái và những diễn biến bất ổn của nền kinh tế trong nước và thế giới, các NHTM Việt Nam phải đối mặt với nhiều nguy cơ rủi ro cao, đặc biệt là trong hoạt động tín dụng. Bởi vậy, các NHTM ngày càng tăng cường kiểm soát các hoạt động cho vay và tài trợ, cố gắng thu hồi nợ xấu, nợ quá hạn. Nhiều quy định, quy trình được đưa ra để quản lý, kiểm soát vấn đề này. Về phía NHNN Chi nhánh tỉnh Hưng Yên, với chức năng tham mưu, giúp Thống đốc NHNN thực hiện quản lý nhà nước về tiền tệ, hoạt động ngân hàng và ngoại hối trên địa bàn tỉnh cũng đòi hỏi cần tăng cường công tác quản lý, thanh tra giám sát đối với các hoạt động tín dụng của các NHTM trên địa bàn tỉnh. Đặc biệt, một hoạt động tín dụng còn tiềm ẩn nhiều rủi ro lại chưa được các cấp quản lý quan tâm đúng mức, đó là hoạt động bảo lãnh ngân hàng.

Bảo lãnh hiện nay là một trong các hoạt động tín dụng mang lại nhiều lợi ích và lợi nhuận cho các NHTM, chiếm một tỷ lệ lớn trong tổng thu phí dịch vụ của các NHTM. Tuy nhiên, hoạt động bảo lãnh hiện nay vẫn chưa được quản lý và kiểm soát chặt chẽ tương xứng với mức độ rủi ro của nó, đặc biệt là các vấn đề tác nghiệp, nghiệp vụ. Các quy định về bảo lãnh trong nước còn ít và còn nhiều bất cập, trong khi đó các tập quán, thông lệ quốc tế về hoạt động này chưa được các NHTM trong nước quan tâm. Điều này càng làm tăng rủi ro tiềm ẩn của hoạt động bảo lãnh trong các NHTM nói chung cũng như tại các NHTM trên địa bàn tỉnh Hưng Yên nói riêng.

Bên cạnh đó, hoạt động kinh doanh của các doanh nghiệp trong bối cảnh suy thoái hiện nay ngày càng trở nên khó khăn, đặc biệt là các doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực xây dựng, việc chậm tiến độ thi công và vi phạm các nghĩa vụ trong hợp đồng xảy ra nhiều, kéo theo tình trạng gia tăng số lượng các yêu cầu đòi